

STATSSTØTTE

C 47/97 (ex N 109/93, NN 11/93 og N 543/94)

Tyskland

(97/C 394/13)

(EØS-relevant tekst)

*(Artikel 92, 93 og 94 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab)***Kommissionens meddelelse i henhold til EF-traktatens artikel 93, stk. 2, om den tyske regerings støtte til raffinaderiet LEUNA 2000 (Sachsen-Anhalt)**

Ved nedenstående skrivelse underrettede Kommissionen den tyske regering om sin beslutning om at iværksætte proceduren efter EF-traktatens artikel 93, stk. 2.

»1. KOMMISSIONENS BESLUTNINGER

Den 24. juni 1993 besluttede Kommissionen ikke at gøre indsigelse mod den meddelte støtte til privatiseringen og omstruktureringen af de tidligere raffinaderier Leuna og Zeitz samt Minol-tankstationerne (statsstøtte N 109/93 og NN 11/93). For de to aspekter af omstruktureringen, midlertidig videre drift af anlæggene Leuna/Zeitz og nyopførelse af raffinaderiet LEUNA 2000, erklærede Kommissionen følgende støttebeløb fra Treuhandanstalt (THA) og delstaten Sachsen-Anhalt for lovlige: 750 mio. DM til dækning af tabene fra de tidligere raffinaderiers virksomhed og 1 465,5 mio. DM investeringsstøtte til opførelse af det nye raffinaderi (som led i flere regionalstøtteprogrammer, som Kommissionen havde godkendt). Med en skønnet investeringssum på 4,5 mio. DM til nyopførelsen af raffinaderiet blev det til en støtteintensitet på 32,56 %.

Den 5. november 1994 godkendte Kommissionen en yderligere støtte på 40 mio. DM til supplerende investeringer på 200 mio. DM. Dermed androg støtteintensiteten i projektet — ved en samlet investeringssum på 4,7 mia. DM — i alt 32 %.

2. PROJEKTET LEUNA 2000**2.1. Samlet støtteintensitet**

Til opførelse af det nye raffinaderi LEUNA 2000 har Elf grundlagt Mitteldeutsche Erdöl-Raffinerie GmbH (Mider) som 100 % datterselskab. Til opførelsen har Mider indgået en kontrakt med et konsortium (Thyssen-Lurgi-Technip Joint Venture — TLT), som står for opførelsen.

Investeringsomkostningerne finansieres delvis via lån. For et lån på 2,8 mio. DM skal de tyske myndigheder yde Mider en garanti som led i Forbundsregeringens og delstatens garantiprogram, som var godkendt af Kommissionen med støttenr. 297/91 (brev D/13344 af 15. juli 1991). Den 3. april 1996 besluttede de tyske myndigheder at påtage sig at stille en garanti for et lån på 1,4 mia. DM. Ifølge de foreliggende oplysninger er lånet endnu ikke frigivet. Bankkonsortiet, som der blev taget kontakt med med henblik på finansiering af lånet, består af europæiske og japanske banker. Garantien dækker 65 % af lånebeløbet. Garantiprovisionen beløber sig til 0,25 % pr. halvår, og ved tilbagekaldelse af garantien skal der desuden betales et engangsbeløb på 25 000 DM. Af de af den tyske forbundsregering forelagte oplysninger fremgår det, at nettostøtteækvivalensen er på ca. 1 %.

Intensiteten af alle de investeringsstøttebeløb, staten har stillet til rådighed til opførelse af raffinaderiet LEUNA 2000, er derfor ikke på mere end 35 % og ligger således under den højeste støttesats for store virksomheder med sæde i et støtteområde i henhold til artikel 92, stk. 3, litra a) i EF-traktaten.

2.2. Beregning af de faktiske investeringsomkostninger

Kommissionen har fået kendskab til et responsum, som konsulentfirmaet Solomon Associates Ltd. har udarbejdet for Treuhands efterfølger, Bundesanstalt für vereinigungsbedingte Sonderaufgaben (BvS) for at beregne prisen for andele i det nye raffinaderi.

I 1994 skete der en ændring i forholdet mellem kapitalinteresserne i det nye raffinaderi LEUNA 2000. For at fordele risikoen lykkedes det firmaet Elf at få et russisk konsortium og BvS som partnere, der skulle overtage henholdsvis 24 og 33 % af kapitalen. BvS har bevilget Elf/Mider en put-option, så at de efter

ønske kan gå med i projektet. I begyndelsen af 1997 trak det russiske konsortium sig definitivt ud af projektet. Hvis der gøres brug af optionsretten, stiger Elfs andel således til to tredjedel af kapitalen (for tiden ligger Elfs investeringer på 100 %). BvS bestilte det nævnte responsum for at få en rettesnor for, hvor meget prisen skulle være.

Med brev af 24. april 1996 (D/50294), af 11. oktober 1996 (D/53016), af 20. november 1996 (D/53767) og af 14. april 1997 (D/51771) havde Kommissionen bedt om udførlige oplysninger i dette spørgsmål. De tyske myndigheder svarede med brev af 7. juni 1996, 23. december 1996, 3. juni 1997, 10. juli 1997 og 14. juli 1997. Med brev af 25. april 1996 og af 29. april 1997 fremsendte de desuden årsberetningerne for 1995 og 1996, der skulle forelægges efter Kommissionens beslutninger om godkendelse.

I resposummet fra Solomon var man i begyndelsen kommet til det resultat, at de af Elf angivne omkostninger, der lå til grund for Kommissionens beslutninger, lå langt over de normale byggeomkostninger for et tilsvarende anlæg. Derefter gik Solomon i første omgang ud fra den normale pris for opførelsen af procesanlægget på under to mia. DM. Disse omkostninger blev beregnet ved hjælp af en statistisk metode for et anlæg i teorien. Ordren om opførelse af behandlingsanlægget gik til et konsortium (Thyssen-Lurgi-Technip Joint Venture — TLT), som indgik en kontrakt om nøglefærdig opførelse af anlægget til fast pris («lump-sum-turn-key EPC contract»).

Efter årsberetningen for 1996 blev byggeomkostningerne i juni 1996 anslået til i alt 4,885 mia. DM, 3,31 mia. for opførelsen af procesanlægget og 1,575 mia. for ibrugtagningen.

I mellemtiden har Solomon revideret resposummet. I det sidste responsum fra november 1996 beløber de sædvanlige omkostninger sig til ca. 2,4 mia. DM. Forskellen mellem det resultat, Solomon kom frem til, og de af Elf/Mider beregnede omkostninger beløber sig til ca. 900 mio. DM.

De tyske myndigheder forklarer denne store forskel mellem omkostningerne i henhold til kontrakten (3,3 mia. DM) og den normale pris for opførelsen af et ideelt anlæg (2,4 mia. DM) på følgende måde:

- TLT-konsortiet skulle afgive en fast pris og har medregnet en sikkerhedsmargen for uforudsete faktorer.
- Raffinaderiet LEUNA 2000 adskiller sig fra et omkostningsmæssigt ideelt anlæg ved, at det er

tilpasset firmaet Elfs særlige behov, hvilket driver omkostningerne i vejret.

- Mider går ind for strengere miljønormer, end det er fastsat i loven.
- Nyopførelsen på det gamle Leuna-område gjorde det nødvendigt at foretage en ligeledes omkostningskrævende oprydning efter tidligere forurening.

Kommissionen fastholder, at de data, som forbundsregeringen har forelagt i sine breve og beretninger, afviger fra de oplysninger, der ligger til grund for Kommissionens beslutninger, og at begrundelserne ikke er udførligt underbygget med dokumenter og tal.

3. VURDERING

Med beslutningerne af 24. juni 1993 (støttesag N 109/93 og NN 11/93) og af 5. november 1994 (støttesag N 543/94) havde Kommissionen vedtaget ikke at gøre indsigelse mod de meddelte støtteplaner i forbindelse med privatiseringen og omstrukturen af Leuna/Minol.

Beslutningerne omhandlede privatiseringen af tankstationerne og den planlagte opførelse af det nye raffinaderi LEUNA 2000, og indtil det var færdigt, skulle driften af de eksisterende anlæg Leuna og Zeitz fortsætte. Privatiseringen og nyopførelsen indgår i bestræbelserne på at omstrukturere det gamle fabriksområde i Leuna. I henhold til Kommissionens beslutninger i støttesagerne N 109/93, NN 11/93 og N 543/94 er de tyske myndigheder forpligtet til én gang om året at aflægge udførlig beretning om den videre drift af de gamle raffinaderier (hvis tab dækkes af BvS) og om opførelsen af det nye raffinaderi. Desuden skal de tyske myndigheder meddele alle beløb, der overstiger de af Kommissionen godkendte midler til udligning af tabet og investeringsstøtten.

Meddelelser i pressen fik Kommissionen til at kræve yderligere oplysninger og nøjagtige detaljer om de faktiske omkostninger til de af Elf/Mider foretagne investeringer for at kunne vurdere investeringsstøtten.

I de responsa, som konsulentfirmaet Solomon har afgivet for BvS, beregnes prisen for et anlæg i teorien uden hensyn til de særlige forhold i Leuna. BvS benytter sig af Solomon-resposummet som grundlag for forhandlingerne om den pris, som BvS skal betale for de andele, de skal overtage.

I forbindelse med resultaterne i responssummet skal der skabes klarhed om to punkter:

- Hvis den af Solomon beregnede pris ligger under de af Elf/Mider skønnede omkostninger, må det afklares, om Elf/Mider har sat omkostningerne kunstigt højt, og disse således ikke svarer til de faktiske omkostninger til investeringen, eller om Elf/Mider faktisk betaler en for høj pris i sammenligning med den sædvanlige omkostningsramme, hvilket forklares ved det særlige ved den faste pris, som Elf/Mider har indgået kontrakt om med konsortiet TLT.
- Desuden må den pris, som BvS skal betale for købet af raffinaderiaktierne, ikke indeholde yderligere støtte og skal derfor udelukkende afhænge af værdien af investeringerne. Denne pris bør derefter udregnes under hensyntagen til Solomon-responssummet og anlæggenes historiske værdi, i hvilken forbindelse der skal tages hensyn til det særlige ved denne opførelse og betingelserne.

Omfanget af støtten og de endnu uafklarede spørgsmål gør det i det foreliggende tilfælde berettiget, at Kommissionen foretager en dybtgående undersøgelse af de faktiske investeringsomkostninger og af investeringernes faktiske værdi. Til dette formål havde Kommissionen med brev af 24. april 1996 (D/50294), af 11. oktober 1996 (D/53016), af 20. november 1996 (D/53767) og af 14. april 1997 (D/51771) bedt forbundsregeringen om udførlige oplysninger. Svarene indeholder ingen dokumentation for forskellen mellem de af Elf skønnede investeringsomkostninger og den af Solomon beregnede pris. Desuden nævnes der i de tyske myndigheders nyeste beretninger beløb for nyopførelsen af raffinaderiet, der overstiger de omkostninger, Kommissionen har beregnet i sine beslutninger.

Kommissionen betragter derfor de af forbundsregeringen fremsendte oplysninger for utilstrækkelige til at overvinde dens betænkeligheder med hensyn til den faktiske værdi af opførelsen af LEUNA 2000 og de af Elf/Mider faktisk investerede midler. Hvis de faktiske omkostninger lå under de omkostninger, der var grundlaget for Kommissionens beslutninger, eller hvis værdien af de af Elf/Mider foretagne investeringer lå under de af Elf/Mider betalte omkostninger, så ville den investeringsstøtte, der er ydet til Elf/Mider, overstige den tilladte intensitet af regionalstøtten. Ligeledes bør der foretages en indgående undersøgelse af salgsbetingelserne for Mider-andelene over for BvS.

Kommissionen udtrykker derfor tvivl om gennemførelsen af dens beslutning (EF-traktatens artikel 93, stk. 3), eller endda med hensyn til de data, der ligger til grund for dens beslutning om godkendelsen, og betvivler således, om den støtte, der er ydet til Elf/Mider, er forenelig med EF-traktatens artikel 92 og EØS-aftalens artikel 61.

Kommissionen har derfor besluttet at indlede proceduren i henhold til EF-traktatens artikel 93, stk.2.

Som led i denne procedure opfordrer Kommissionen de tyske myndigheder til inden for en måned efter fremsendelsen af denne afgørelse at fremsende alle relevante oplysninger. Kommissionen beder især om:

- detaljerede oplysninger med hensyn til omkostningerne i henhold til kontrakten samt størrelsen af de faktiske omkostninger til opførelsen af det nye raffinaderi (opførelse af procesanlægget og samlede projektomkostninger — især detaljerede oplysninger om de omkostninger, der er løbet på ud over de omkostninger, der oprindeligt tjente som grundlag for Kommissionens beslutninger)
- størrelsen af de til dags dato betalte og/eller kontraktligt aftalte omkostninger
- dokumentation for kontraktforhandlingerne, hvoraf det klart fremgår, at kontrakterne om opførelse af raffinaderiet blev indgået til de bedst muligt prisbetingelser for et sådant investeringsprojekt
- størrelsen af den til dags dato ydede statsstøtte til opførelsen af raffinaderiet LEUNA 2000
- betingelserne i optionsaftalen. Som næste skridt bør optionsaftalen gennemgås.

Forbundsrepublikken Tyskland kan derudover forelægge alle oplysninger, som Forbundsrepublikken finder relevante.«

Kommissionen giver hermed de andre medlemsstater og øvrige involverede lejlighed til senest en måned efter ovennævnte offentliggørelse i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* at indsende deres bemærkninger til:

Europa Kommissionen
 Generaldirektorat IV (Konkurrence)
 Rue de la Loi/Wetstraat 200
 B-1049 Bruxelles/Brussel.

Disse bemærkninger videregives til Tyskland.

MEDDELELSE TIL LÆSERNE

I 1998 vil der blive indført flere ændringer i L og C abonnementet på De Europæiske Fællesskabers Tidende (EFT). Nærværende meddelelse sigter mod at hjælpe betalende abonnenter med at træffe et informeret valg i forbindelse med de nye muligheder.

TIDENDE PÅ INTERNETTET

Primo januar 1998 vil den komplette tekst (inklusive tabeller og grafik) af de nye udgaver af EFT L og C være gratis tilgængelig på alle elleve sprog i Internet (<http://europa.eu.int>) i en periode af 20 dage.

EFT L og C CD-ROM

I 1998 vil en cd-rom-udgave af EFT L og C blive offentliggjort i kvartalsvise, kumulative, enkeltsprogede udgaver. Aktuelle abonnenter på EFT L og C, der vil abonnere på cd-rom'en ud over papir- eller mikrofiche-udgaven eller CELEX, vil modtage en reklamerabat på 50 % på cd-rom'en. Mulighed for LAN vil stå til rådighed. Enkelte udgaver af hver cd-rom kan også købes.

ABONNEMENT PÅ CELEX MED ENGANGSPROVISION

I foråret 1998 vil der være mulighed for abonnement på CELEX med engangsprovision, der gør det muligt at få ubegrænset adgang til fast pris (960 ECU) i et år. CELEX er EU's officielle juridiske database med uforlignelig dækning af EU-lovgivningen siden 1951 (<http://europa.eu.int/celex>).

FORSINKEDE FORNYELSER AF ABONNEMENTET PÅ PAPIRUDGAVEN

Papirudgaven af EFT L og C vil ikke blive sendt til de betalende abonnenter, som ikke har fornyet deres abonnement inden den 31. januar 1998. Abonnenter, som påbegynder eller fornyer et abonnement på EFT L og C efter denne dato, kan vælge:

- i) ikke at modtage de manglende udgaver og kun betale for de modtagne udgaver
- ii) at modtage cd-rom'en med de manglende udgaver, og betale det normale årsabonnement
- iii) at modtage papirudgaven af de manglende udgaver, og betale dobbelt pris for hver måned som kræver en retroaktiv tilsendelse.

Der henvises til, at det nu er muligt at abonnere på alle forskellige udgaver af EFT L og C (papir, mikrofiche, off-line og CELEX) ved ethvert medlem af EUR-OP salgsnettet, med undtagelse af »Document Delivery«-agenderne. De bedes henvende Dem til Deres salgsgent for yderligere oplysninger om ovennævnte.